

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Петѣкъ. Цѣна-та за единъ годинъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвѣрти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованіа-та трѣба всякого да сж прѣдплатены и да ся испращатъ въ полицѣ, въ групѣ или въ пощенскы тѣмбры (пулове) Турскы, Нѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторѣ-тѣ у Американѣ Ханъ въ Цариградѣ.

Година 1.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, МАРТЪ 19, 1876.

Брой 12.

КАКВЫ ДОКАЗАТЕЛЬСТВА ИМА ЧЕ ЕВАНГЕЛИЯ-ТА, КОИТО ИМАМЫ СЕГА, СЖ СЖЩЫ-ТЪ, КОИТО СЖ БЫЛИ ПИСАНЫ ОТЪ ЕВАНГЕЛИСТЫ-ТЪ?

Каквы доказательства има, че прѣзъ минѣли-тѣ 18 вѣкове нищо не ся е прибавило или отнело отъ Евангеліа-та, които сж были писаны отъ Евангелисты-тѣ? Мнозина учени мѣжѣ въ Европѣ сж посветили много години въ изслѣдованіе-то на този прѣдмѣтъ, и ный ще прѣдставимъ на читатели-тѣ си слѣдствие-то на тѣхны-тѣ изслѣдованія.

Искусство-то на книгопечатаніе-то ся е изнамѣрило въ 15-ый вѣкъ, и между първы-тѣ печатаны книги сж были Евангеліа-та, отъ които нѣкои ся намиратъ и до днесъ въ Европейскы-тѣ библиотеки. Тѣзи учени сж сравнили нынѣшны-тѣ Евангеліа съ най-древни-тѣ печатаны Евангеліа.

Нѣколко стотини рѣкописи на Евангеліа-та сж ся открили, които сж были писани въ разны врѣмена между 15-ый и 4-ый вѣкъ слѣдъ Р. Х. Учен-тѣ съ вниманіе сж сравнили Евангеліа-та, които имама, съ всички-тѣ тѣзи древни рѣкописи.

Както казахмы въ прѣдпослѣдній-тѣ си брой, Евангеліа-та въ 2-ый и въ 3-ий вѣкъ сж были прѣведены на другы языцы. Тѣзи учени съ вниманіе сж сравнили наши-тѣ Евангеліа съ тѣзи древни прѣводы, и особенно съ най-древни-тѣ отъ тѣхъ, именно съ Сирийскы-тѣ и Старо-Италійскы-тѣ, които сж станѣли около 150 г. слѣдъ Р. Х.

Както видѣхмы въ прѣдпослѣдній-тѣ брой, списанія-та на много писатели отъ 4-ый, отъ 3-ий, отъ 2-ый и даже отъ 1-ый вѣкъ, сж ся упазили, и въ които ся намиратъ изводи отъ Новый-тѣ Завѣтъ. Тѣзи изводи сж толкова многобройни, щото почти всичкы-тѣ Новый Завѣтъ ся намира въ тѣхъ. Учен-тѣ съ вниманіе сж сравнили Евангеліа-та, които имама, съ всички-тѣ изводи отъ тѣхъ въ тѣзи древни списанія.

Какво е произлѣзло отъ това внимателно, продължително и критическо сравненіе на нынѣшны-тѣ Евангеліа съ всички-тѣ най-древни печатаны Библии, съ още по-древни-тѣ рѣкописи, и още съ древни-тѣ прѣводы и съ изводи-тѣ на древни-тѣ писатели?

Много хылады различія сж ся открили; но каквы сж тѣ? Повече-то отъ тѣхъ имать никаквѣ важность. Тѣ сж очевидно погрѣшки на прѣписвачи-тѣ. Хылады отъ тѣхъ сж просто различія въ правописаніе-то. Да прѣдположимъ, че 10 Българскы учители быхъ направил по единъ рѣкописъ отъ сжщый-тѣ Новый Завѣтъ; колко различія щѣхъ да ся намѣрятъ въ тѣхъ, само отъ това, че единъ е писалъ и тамъ дѣто

другъ е писалъ и, и че единъ е писалъ е тамъ дѣто другъ е писалъ ъ. И другы различія сж ся открили, които произлазятъ само отъ единъ различенъ редъ на думы-тѣ, напр. дѣто въ нынѣшнѣ-то Евангеліе е писано: «Господъ нашъ Исусъ Христосъ», въ единъ древень рѣкописъ е писано: «Исусъ Христосъ Господъ нашъ». Въ другы случаи нѣкои думы сж ся употребили вмѣсто другы, които имать сжщо-то значеніе, напр. въ единъ рѣкописъ може да е писано «царство-то Господне», а въ другъ «царство-то Божіе».

Единъ отличенъ ученъ мѣжъ, слѣдъ като бѣ посветилъ много години въ това изслѣдованіе, казалъ: «Нека необразованный-тѣ читатель на Новый-тѣ Завѣтъ да бѣде увѣренъ, че Евангеліе-то, което той чете, е сжщественно онова, което чловѣци съ най-высоко образование, съ най-неуморимы изслѣдованія и съ най-строгы изучанія, сж открили слѣдъ прѣглежданіе-то на едно голѣмо число рѣкописи».

Всичкы-тѣ тѣзи рѣкописи, прѣводи и изводи, ако и да сж писани въ разны вѣкове, и събрани отъ мѣста твърдѣ много раздѣлены едно отъ друго, свидѣлствуютъ че нынѣшны-тѣ Евангеліа сж сжщы-тѣ древни Евангеліа. Критическы-тѣ изслѣдованія на тѣзи учени мѣжѣ доказватъ положително, че Евангеліа-та, които имама сега, сж едни и сжщы-тѣ, които сж сжществували около 150 г. слѣдъ Р. Х. Изводи-тѣ на писатели отъ още пораннѣ датѣ доставятъ силно свидѣтельство, че нищо не ся е прибавило или отнело отъ Евангеліа-та прѣзъ твърдѣ краткый-тѣ періодъ, който ся простира отъ смърть-тѣ на Евангелисты-тѣ до 150 г. слѣдъ Р. Х. Явно е че не бы было възможно да ся въведѣтъ много измѣненія въ Евангеліа-та прѣзъ този періодъ. Врѣме-то е было много кратко, т. е. само нѣколко години. Извѣстно е че христіанин-тѣ въ онова врѣме сж имали обычай да четѣтъ Евангеліа-та публично на единъ языкъ който народъ-тѣ е проумѣвалъ; слѣдователно народъ-тѣ наскоро е научилъ главны-тѣ ученія и събитія, които ся описватъ въ Евангеліа-та, и ако да имаше нѣкое измѣненіе въ тѣхъ, той бы го открылъ. Извѣстно е още че христіанин-тѣ въ 1-ый вѣкъ высоко сж цѣнили Евангеліа-та, и сж были твърдѣ ревностни да ги пазятъ отъ всякъ сѣхъ на чловѣческы ученія. Въ прибавленіе на това, толкова много прѣписи на Евангеліа-та сж станѣли, и тѣзи прѣписи сж были толкова много распрѣснати, щото невъзможно бы было за нѣкое измѣненіе въ ученія-та имъ да е станѣло въ едно мѣсто, което да ся е пріело въ всички-тѣ другы мѣста. И наистинѣ Евангеліе-то е было

толкова наскоро проповѣдано на всякъ-дѣ въ Римскѣ-тѣ Дѣржавѣ и даже задъ прѣдѣлы-тѣ ѣ, и прѣписи отъ него сж были толкова наскоро испратени въ вси-чкы-тѣ части на свѣтъ-тѣ, щото никак-во измѣненіе въ ученія-та му не бы могло да ся пріеме общо; при все това такыва измѣненія, ако тѣ дѣйстви-тельно сж ся случили, трѣба да сж ся пріели всеобщо, зашто всички-тѣ Евангеліа, които сж ся прѣдали намъ или сж ся открили въ кой-да е часть на свѣтъ-тѣ, сж всички-тѣ едни и сжщы-тѣ. Никакы противорѣчуцы Евангеліа не сжществуватъ. Никакы различны Евангелскы ученія или несгласны повѣствованія на Евангелскы-тѣ събитія не сжществуватъ. Всичкы-тѣ Евангеліа, за които ный знаемъ нищо, повѣствуватъ сжщы-тѣ исторически събитія и учятъ сжщы-тѣ истинны. Ако да е имало нѣкои измѣненія въ тѣхъ, тѣ навѣрно быхъ ся открили прѣзъ толкова много вѣкове. Никакы такыва открытія обаче не сж станѣли; напротивъ най-строгы-тѣ изслѣдованія подтвърдяватъ че Евангеліа-та, които имама сега, сж сжщы-тѣ Евангеліа, които Евангелисты-тѣ сж писали.

СВОЙСТВЕННА-ТА ЧЪРТА НА ХРИСТИАНСТВО-ТО.

Прощеніе-то на грѣхове-тѣ, като едно дѣло на Божіѣ-тѣ щедрѣ милость, е едно ученіе свойственно на Христіанство-то. Нищо подобно не ся сгледѣда въ нѣкоѣ другѣ религіѣ. Мохамеданство-то, тѣй както и всяка форма на Язычество-то прѣдстава о-свобожденіе-то отъ грѣхъ-тѣ като слѣдствие на нѣкое заслужливо дѣло на грѣшникъ-тѣ; оттова произлазятъ много начини на само-пожертвованія, и въображаемѣ праведность, които всички-тѣ тѣзи системы заповѣдватъ. Тѣ сж средства-та чрѣзъ които Богъ ся прѣдполага да ся примири и негова-та милость да ся искупи. Всичкы-тѣ обряди, на кой-да е нехристіанскѣ религіѣ, вибѣсто да бѣждѣтъ израженія на благодарность за дадены-тѣ вече отъ Бога дарове, или едно духовно пригото-вленіе за още по-голѣмѣ милость, сж срѣдства употребѣны за исплащаніе-то на благословенія-та, за които ся мысли че Богъ ще ся склони по този начинъ да ги достави. Споредъ тѣзи религіи божественна-та милость ся дава на чловѣци-тѣ само за услугѣ направенѣ отъ тѣхъ.

Но Христіанска-та система различава съвършенно отъ другы-тѣ въ това отношеніе. Споредъ другы-тѣ системы чловѣкъ за да получи божественно-то благословеніе, трѣба по-напрѣдъ да го заслужи, но споредъ Христіанскѣ-тѣ, то ся дава на чловѣци-тѣ

прѣди да го заслужѣтъ. «Богъ показува къмъ насъ своѣ-тѣ любовь, зашто когато ный още бѣхмы грѣшници, Христосъ умрѣ за насъ». Всичкы-тѣ благословенія, които пріемама, ся приписватъ, въ Евангеліе-то, не ни най-малко на нашѣ-тѣ заслугѣ, но съвършенно на Божіѣ-тѣ щедрѣ милость. «Не отъ праведны-тѣ дѣла които смы сторили ный, но по своѣ-тѣ си милость той ны спасе». И така въ всякоѣ нехристіанскѣ системѣ владѣе едно упованіе върху чловѣка за придобываніе-то на божественнѣ-тѣ милость, когато Христіанство-то прогласява тѣзи милость като единъ щедрѣ подарокъ, о-снованъ на заслугы-тѣ на Христа и на милость-тѣ на самага Бога.

Тѣзи свойственност на Библиѣ-тѣ показва ѣ за свѣрхъ-чловѣческѣ. Любовь-та на Бога къмъ чловѣка, негова-та милость, и негова-та добровольность за опрощеніе сж мысли, които чловѣкъ неможе да произведе. Доказательство-то на това ся види не само въ фактъ-тѣ че, като исключимъ Христіанство-то, никоя религія не е показвала никогѣ такава мысль, но още и отъ фактъ-тѣ че сама-та мысль не ся внушава отъ нищо около насъ или въ насъ. Естество-то говори за благо-дѣтелство-то на Бога както говори за могущество-то му и за мѣдрость-тѣ му; всемірна-та Исторія, тѣй както и свѣтъ-та на чловѣка, обявява него-вѣ-тѣ святость и негово-то правосж-діе; но отъ никой отъ тѣзи источники не дохожда познаніе-то на любовь-тѣ му къмъ грѣшны-тѣ. Тѣзи любовь къмъ тѣхъ ся изражава само чрѣзъ нѣкое жертвоприношеніе, но кой чловѣкъ бы можалъ да си въобрази, че Богъ бы пожертвовалъ единородный-тѣ си сынъ за грѣшници-тѣ? — Никой. Това ученіе е непрѣменно божественно.

Свѣтъ-тѣ, прочее, ся нуждае отъ едно особенно откровеніе на Божіѣ-тѣ любовь и милость, зашто той, оставенъ самъ на себе си, не може да ги открие.

Отъ това слѣдва че Евангеліе-то Исусъ Христово трѣба да ся проповѣдва въ всякъ земѣ и на всякой народъ.

КАКВО МОЖЕ ЕДИНЪ МЛАДЕЖЪ ДА ИЗВЪРШИ?

Всякой младежъ може да извърши твърдѣ много или добро или зло. Колкото высокъ чинъ и колкото извъпрѣдны дарбы и да има, той може да съсыне здравіе-то си, да унизи разумъ-тѣ си и да разврати свѣтъ-тѣ си. Той може да испълни умъ-тѣ си съ гнусны идеи, сѣрдце-то си съ низкы желанія, и уста-та си съ нечисты думы. Той може да изгуби довѣренность-тѣ на общество-то въ което ся намира,

уважение-то на познайници-тъ си, и да ся прѣзира отъ всички-тъ като съвършенно недостойнѣ. Той може да посрами братія-та си и сестры-тъ си, и да испълни сѣрдца-та на родители-тъ си съ скѣрбь. Той може да ся обхожда така, щото най-добри-тъ му пріатели да не желаѣтъ никога да чуѣтъ името му, и най-ближни-тъ му сродници да желаѣтъ щото той никога да не ся е раждалъ. Всякой младежь може да направи всичко това.

Отъ другѣ странѣ, всякой младежь, колкото должно и да бѣде положеніе-то му и колкото слабы и да бѣдѣтъ умственны-тъ му способности, може да просвѣти умъ-тъ си, да упаци съвѣсть-тъ си чистѣ и съвѣстно да извърши длѣжности-тъ си. Той може да послужа, по много начини, за добро-то на фамиліѣ-тъ си; той може да зарадва сѣрдца-та на родители-тъ си и да ги подкрѣпи въ старость-тъ имъ. Чрѣзъ вѣрность-тъ си въ всякъ службѣ, той може да спечели повѣренность-тъ на общество-то въ което ся намира, и чрѣзъ несебелюбіе-то си — любовь-тъ на всички, които го познавать.

ПРѢОБРАЗОВАНИЯ-ТА ВЪ РИМО-КАТОЛИЧЕСКЪ-ТЪ ЦРКВѢ.

Въ Европѣ има много Католици, които желаѣтъ да въведѣтъ пѣкои прѣобразования въ цркви-тъ си. Тѣ не щѣтъ вече да ся подчиняватъ на всички-тъ догмы и заблужденія на Римъ. Тѣзи прѣобразователи могатъ ся раздѣли на двѣ партіи, отъ които една-та иска да напрѣдва по-скоро, а друга-та по-полека. Германци-тъ сѣ отъ послѣднѣ-тъ партіѣ и ся царичать Стари Католици. Швейцарскы-тъ Католици, които сѣ отъ първѣ-тъ партіѣ, ся наричатъ Христіанскы Католици и сѣ наклонни да напрѣдватъ по-скоро въ прѣобразования-та си. Германци-тъ ся боѣтъ, че Швейцарци-тъ вѣрватъ по-скоро отъ колкото трѣбва, а Швейцарци-тъ ся оплакватъ че Германци-тъ отивать по-полека отъ колкото трѣбва. Въ послѣдній-тъ имъ съборъ, който станѣ въ Бернѣ, тѣзи Швейцарци въвели пѣкаквы прѣобразования и рѣшили че священники-тъ могатъ да ся женятъ. Германскы-тъ Католическы прѣобразователи припознавать, че отъ безженство-то на духовенство-то сѣ произлѣзли голѣмы злины, и примать че както црковни управители сѣ наложили този законъ, тѣи црковни управители имать власть-тъ за да го унищожить, но настоявать че този въпросъ трѣбва да ся рѣши отъ единъ съборъ, въ който да участвувать всички-тъ Стари-Католици на Холандіѣ, Германіѣ и Швейцаріѣ.

Христосъ самси е едно неопровержимо доказательство за христіанство-то.

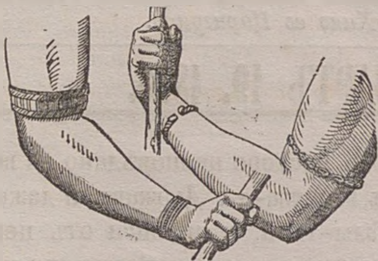
Тѣжки-тъ думы сѣ като лѣтеи градъ, който убива и съсипва онова, което той бы хранилъ ако да бѣше стопень на капчицы.

Една голѣма лѣжа е като една голѣма рыба на суши-тъ; тя може да мърда и да прави голѣмо безпокойствіе, но тя не може да вы повреди. Вый трѣба само да стоите мирно и тя ще си умрѣ отъ само-себе си.

Никой человекъ не е направилъ пѣкога единъ обмысленъ вредъ на другиго, безъ да направи по-голѣмъ на себе си.

Най-сило-то доказательство за истинѣ-тъ на христіанство-то е истинный-тъ христіанинъ.

ПРЪСТЕНІЕ.

Пръстеніе-тъ въ старо врѣме сѣ служилъ за украшеніе на уши-тъ, на носъ-тъ, на крака-та, на рѣцѣ-тъ, или на прѣсты-тъ. Древность-та на прѣ-

стеніе-тъ е явна отъ Св. Писаніе и отъ свѣтскы-тъ писатели. Когато Фараонъ прѣдаде управленіе-то на Египетъ на Иосифа, той му даде прѣстенъ-тъ отъ прѣстъ-тъ си, Быт. 41; 42. Израилтяни-тъ, слѣдъ побѣдѣ-тъ си надъ Мадіамцы-тъ, принесоха Господу прѣстеніе-тъ, гривны-тъ и златны-тъ отъглички, зеты отъ непріатель-тъ, Чис. 31; 50.

Израилтянки-тъ сѣ носели прѣстеніе, не само на прѣсты-тъ си, но още на ноздры-тъ си, на уши-тъ си и на глезены-тъ си. Іаковъ описва единъ богатъ и съ высокъ чинъ человекъ како посящъ златенъ прѣстенъ на прѣстъ-тъ си, Іак. 2; 2. При завръщаніе-то на расточительный-тъ сынъ, баща му повелѣ да го облѣкѣтъ въ най-най-добръ-тъ прѣдѣлъ, и да турять единъ прѣстенъ на прѣстъ-тъ му, Лук. 15; 22.

Пръстенъ-тъ ся е употрѣбывалъ главно за печатъ, и споредъ както ся споменува въ Св. Писаніе особенно отъ князове и отъ великы лица, като Египетскы-тъ царь, Іосифъ, Ахаавъ, Іезавель, Ассуръ и любимецъ-тъ му Аманъ, Мардохей, Дарій и пр., 3 Цар. 21; 8. Евр. 3; 10. Іер. 22; 24. Дан. 6; 17. Заповѣди-тъ и позволенія-та на тѣзи князове сѣ ся запечатвали съ прѣстеніе-тъ имъ, като знакъ на подтвърженіе-то имъ.

ПЕТРЪ ВЕЛИКЫЙ.

(Честити смы да обнародуваме слѣдующий-тъ членъ върху Петра Великого. Той е едно съкращеніе отъ разсказъ-тъ на Г-на С. Панаретова, професоръ въ Робертъ-Колежъ, който той е прочелъ прѣдъ пѣколко книжевны общества въ Столицѣ-тъ. Ред.)

Петръ Алексіевичъ, или обыкновенно называемъ Петръ Великий, ся е родилъ на 30-ый Май, 1672. Баща му, Алексій Михайловичъ, ся оженилъ два пѣти прѣзъ царуваніе-то си. Отъ първѣ-тъ си женѣ, той ималъ осемъ дѣца, двѣ момчета, Теодоръ и Иванъ, и шесть момичета, отъ които само името на едно-то, Софія, ся е слазило въ Исторіѣ-тъ. Слѣдъ смъртъ-тъ на Алексій, двѣ-тъ благородны фамиліи, които бѣхъ родинна на умрѣлы-тъ царь, захванѣхъ да ся каратъ за наслѣдство-то на прѣстола. Най-голѣмый-тъ сынъ, Теодоръ, и братъ му, Иванъ, бѣхъ неспособни да управяватъ; понеже първый-тъ, който ся линаваше отъ значителны умственны способности, бѣше тѣлесно слабъ; а второй-тъ бѣше единъ юноша съвършенно глупавъ и, споредъ свѣдѣнія-та на пѣкои историчи, той е былъ и слѣпъ и глухъ. Слѣдъ продължителны вѣлненія и раздоры между тѣзи двѣ партіи, Теодоръ на конецъ ся избра и провъзгласи за Русскыи Царь. Кротко-то му царуваніе, което не трая повече отъ шесть години, ся отличаваше по мъдро-то и щедро управленіе на държавѣ-тъ, и до толкозъ ся бѣше угодило на народа, щото когато въ 1682 Теодоръ умрѣ, «цѣла Москва ся намираше въ такъвъ-зи скѣрбъ, какъвто Римъ почувствува при смъртъ-тъ на Тита».

Като познаваше неспособность-тъ на брата си, Ивана, Теодоръ прѣдъ смъртний-тъ часъ, го исключи отъ прѣстола и назначи десетъ годишный-тъ Петра за свой наслѣдникъ. Това обаче никакъ ся не поправи на сестрѣ имъ, Софіѣ, която, чрѣзъ въцаряваніе-то на Ивана, ся надѣваше да му стане прѣстунка и ступравителька на държавѣ-тъ; тя ся рѣши, слѣдовательно, да противостои на Петрово-то избраніе за Царь. Съгласно съ Князь Галицинъ, тогавашный-тъ Русскыи вѣрховенъ Министръ, тя подкупи мнозина отъ бояры-тъ и почти всичкы-тъ Русскыи войска, на име Стрѣлцы, и ги накара да отхвърлятъ наименованіе-то на Петра за Царь. Единъ страшенъ бунтъ избухъ въ Москвѣ, и ако Петрова-та майка не бѣше прибрзала да побѣгне, заедно съ сына си, и да ся скрие въ манастиръ-тъ на Св. Троицѣ, то малый-тъ Петръ щѣше навѣрно да стане жертва на ярость-тъ на възбунтованны-тъ Стрѣлцы. — Между това, Иванъ ся провъзгласи за Царь; но като ся виждаше неспособенъ да управява самъ, и като желаяше да задоволи Петровы-тъ приверженници, той прѣдложи щото Петръ да ся завърне въ столицѣ-тъ и да земе участіе въ управленіе-то. На 6-ый Май 1682 Иванъ и Петръ ся вѣнчахъ за съдружны управители на държавѣ-тъ; а Софія ся опрѣдѣли за тѣхъ пѣстунка.

Петрово-то прѣбываніе въ столицѣ-тъ обаче ся виждаше на Софіѣ като враждебно на пейно-то пѣстунство и загрозило за придобываніе-то ѣ на голѣмъ власть, и заради това тя ся рѣши да го пропѣди отъ Москвѣ. Тя го испрати, заедно съ тридесетъ развратны

юноши, на едно отдалечено село, и надѣваше че ежедневны-тъ му сношѣния съ тѣзи безнравственны другари да го изнежѣтъ и направѣтъ недостойнъ да наслѣди прѣстола. Слѣдъ седе годишно прѣбываніе въ това пусто село, дѣто той си прѣкарваше врѣмеповече-то въ дѣтскыи военны упражненія съ другары-тъ си, Петръ завърнѣ въ Москвѣ и ся ожени за дѣкъ боярскѣ дѣщерѣ. Тѣзи свадѣ която станѣ вопрѣкъ Софіѣ-тъ жланія, и явный-тъ начинъ по който Петръ притязаваше на прѣстола и осеждаше похитителнѣ-тъ власть на Софіѣ, ѣхъ раздражнихъ твърдѣ много срѣщу Петра. Боящѣ ся отъ сестринѣ-тъ си коварства, той пакъ побѣгнѣ манастиръ-тъ Св. Троицѣ, и наско ся видѣ заобыколенъ отъ многобройны пріатели и послѣдователи, между които имаше и мнозина, които, ако и му бѣхъ отъ най-напрѣдъ вѣрны и пріатели, сега обаче ся бѣхъ оттеглили отъ Софіѣ-тъ партіѣ и ся прістѣдинихъ съ Петра. Софія, като прѣдвидѣлаше опасность-тъ, която ѣхъ загрозяваше, пожела да ся примири съ Петра, но Петръ не пріе прѣдложеніята ѣ и единичко-то условіе на което ся съгласяваше бѣше: Князь Галицинъ да ся махне отъ Москвѣ и да ѣде на заточеніе, а Софія да отидѣ въ пѣкой манастиръ, като прѣдаде управление-то на държавѣ-тъ въ рѣцѣ-тъ на Ивана и Петра. Тѣзи условія бѣхъ твърдѣ унизителны за Софіѣ, и тя ся видѣ принудена да ги пріеме. Тѣ напустихъ веднѣждъ за всегда Москвѣ и ся покалугери; и Петръ тържественно влѣзе въ столицѣ-тъ, и, заедно съ Ивана, ся провъзгласи за Царь. Въ 1696 обаче Иванъ умрѣ, и отъ тогавъ наслѣднѣ Петръ станѣ самовластенъ Господаръ на Русіѣ.

Първо-то дѣло на царуваніе-то му нанесе силенъ ударъ на наслѣдственны-тъ права на бояры-тъ. До Петрово-то врѣме бояры-тъ занимавахъ всички-тъ Правительственны службы, и всѣкой единъ, който не бѣше отъ боярскыи родъ, не можаше да постѣпи въ пѣкой-тъ службѣ. Петръ, който познаваше невѣжество-то имъ въ Правительственны-тъ дѣла и отвращеніе-то имъ къмъ всѣко прѣобразование и улучшение на държавѣ-тъ, избра за свои Министры двама души, Лефоръ и Менчиковъ, и двама-та отъ просто потекло. Първый-тъ бѣше родомъ отъ Женевѣ; а второй-тъ бѣше сынъ на единъ простакъ работникъ. Подбундѣ отъ съвѣты-тъ на Лефора, Петръ изгони умразны-тъ и необузданны-тъ Стрѣлцы отъ Москвѣ и ги испроводи да пѣжѣтъ границы-тъ на царство-то; а на мѣсто-то имъ, ся състави една нова войска, повече-то състояща отъ чужденцы, облѣчена и обучавана по начина на Европейскы-тъ войска. Самый-тъ Петръ ся записа въ тѣзи войска като простъ войскаринъ и рѣдовно присѣтѣствоваше на всѣкидневны-тъ военны упражненія. Но една добръ-обучена войска, безъ единъ силенъ флотъ, не бѣше достаточна за отбранѣ-тъ на царство-то отъ непріателскы-тъ покушенія на ближны-тъ държавы. Русіѣ ся нуждаяше отъ флотъ не само за собственнѣ-тъ си защитѣ, но и за распространіе-то на владѣнія-та си. За да ся снабди съ нужды-тъ военны корабы, Петръ призова мнозина кораблестроители отъ Европѣ и имъ заповѣда да му построѣтъ разны корабы. Той самъ земаше участіе въ работѣ-

